

Indhold

Jagten på eventyret	8	Skatten på Egeøen bevogtes af Atlanterhavet	164
Generalsekretæren og den store piratskat	10	Den forsvundne Hollændermine og gullet på Padre Island	172
Offerbrøndens hemmelighed	18	Koder, guld og fiduser	184
Christian tempeljæger på sporet af glemte mayabyer	26	Den gamle verden (oversigtskort)	193
Skandalen på Downton Abbey	32	De fattige riddere med de store skatte	194
Han fandt Trojas guld og gjorde sagn til virkelighed	40	Tempelbjergets skatte og den mystiske Ark	208
Verdens mest massive skatkammer	46	Transsylvaniens guld	216
Riger af guld (oversigtskort)	55	Napoleon og zaren tabte både guld og æg i Rusland	220
Aztekernes forsvundne guld	56	Tonsvis af plyndret naziguld og et mystisk tog med naziskatte	226
Opsporede aztekerskat i Vatikanstaten	70	Kong Johan Uden Lands forsvundne kronjuveler	238
Inkaernes røvede guld – og det de fik gemt	74	Indianer-Stig, ubåden og det gamle øl	244
De forsvundne guldkaravaner	90	Zarens champagne ligger på køl i Nordsjælland	254
Inkaernes hemmelige guldby	96	Kong Christians forsvundne skatkiste	258
Slangebid stoppede Claus, da han var på jagt efter Paititi	104	Skattejægerens værktøjskasse	268
El Dorado. Den forgyldte mand	106	Skattejagten starter med papirarbejdet	276
Gullet fra Sipan og den senile rigmand	112	Store guldklumper og en forsvunden mine	282
Kirkegullet på Kokosøen	116	Nordens guld og det forsvundne ravkammer	288
Sølvskibene på bunden af Det Caribiske Hav	122	Kunstigt guld og guld fra stjernerne	292
Fandt guldskipet „Atocha“ efter 16 års vild jagt	128		
Caribien – et slaraffenvand for pirater og skattejægere	138	Tak for herlige fortællinger, gode råd og fine fotos ...	296
Sorte Sams sørøverskat er nu ved at blive hævet	152	Litteratur og kilder	298
Skattejægerskib sænket af advokater	158		

Skattekort

Jagten på eventyret

En skattejagt er et emne, der fascinerer de fleste. Målet for skattejagten er selvfølgelig ofte noget kostbart – gerne guld og ædelsten. Men det tunge metal og de glimtende sten tilføres en yderligere værdi gennem det eventyr og drama, som herlighederne bringer med sig. Og selve jagten er en proces, som måske nærmest har mytologisk værdi. Det kan var årsagen til, at filmene med Indiana Jones og Dan Browns bøger med kode- og symbolhelten Robert Langdon er blevet så umådeligt populære.

Når man jagter en skat, vil der som regel være tale om et forsøg på at finde noget af høj værdi i kroner og øre. Men en skat kan også være stort set værdiløs. Da arkæologer begyndte at udgrave de gamle ruiner af anasazi-indianernes byer i Mesa Verde i Colorado, fandt de en skat. Det var en lerkrukke med flere tusinde små perler af sten, muslingskaller og dyreknogler fra omkring år 1200. I dag er perler af skaller og dyreknogler ikke meget værd, men hvis en anasazi havde fundet krukken for 800 år siden, ville han have været en rig mand.

De mange perler var sikkert et varelager fra en handelsmand, der drog omkring fra landsby til landsby, hvor han falbød sine

smykkesten. Sandsynligvis fik han lædervarer, fletværk af yucca-fibre, majs-kager og tørret kød i bytte. En dag gravede han sin formue ned – og han hentede den aldrig igen. Det kan være, at han følte sig forfulgt, og at han derfor skjulte perlerne. Det kan også være, at perlerne allerede var røvergods, som tyven havde gravet ned, mens han ventede på at tingene skulle køle af. Men så gik noget galt, og han fik aldrig gravet sit bytte op igen.

Der var ingen skriftlige kilder i Mesa Verde for 800 år siden. Der var ikke engang et skriftsprog, så ingen aner, hvem perlerne ejer var, eller hvorfor de blev gravet ned.

Nye perler af samme kvalitet – eller bedre – kan i dag købes for langt under en krone stykket. Men hvis perlerne fra Mesa Verde blev sat til salg, ville de kunne indbringe en formue. Forskellen er, at de gamle perler er meget mere end blot skaller og dyreknogler. De bringer en fantastisk historie med sig. De giver næring til fantasien, og når man står med dem i hånden, dukker billeder og eventyr op. Mennesker og oplevelser, der er døde for århundreder siden, bliver nærværende.

Da Wesley Carrington købte en billig metaldetektor i 2012 og gik ud i et skovbryn

Nogle af de romerske mønter fundet i St. Albans i England.

Skatten af perler fra Mesa Verde.

nær byen St. Albans i England, havde han selvfølgelig et håb om, at noget spændende og eventyrligt ville ske. Og det skete. På mindre end to timer fandt han en håndfuld romerske guldmønter fra omkring år 400. I alt lå der 159 guldmønter på stedet. Mønterne var en formue værd, og han fik senere en findeløn på 850.000 kr.

Men Wesley fik ikke kun kolde kontanter ud af sit eventyr. Han fik også, som rigmanden, kunstsamlere og forfatteren Forrest Fenn udtrykker det: spændingen ved jagten. (Se side 186). Han fik endda mere end det. Pludselig stod han med guldmønter i hånden, som stammede fra Milano og Ravenna i Italien. Og han blev på første hånd del af en fortælling om romere i England, vanskelige rejser gennem en fjern tids Europa og en rigmands fortvivlede forsøg på at gemme sit guld, mens fjender trængte ind på ham. Sidste gang, et menneske havde stået med disse guldmønter i sine hænder, var for 1600 år siden, og Wesley blev nu manden, der samlede dem op igen.

Wesleys metaldetektor var altså både en guldfinder og en tidsmaskine, der pludselig

bragte ham tilbage til romertidens sidste år i England. Han følte det, som trykkede han et menneske i hånden, hvis knogler for længst var blevet til støv.

I denne bog vil jeg fortælle om en lang række skattejagter i tidens løb. Jeg vil fortælle om skatte, der endnu ikke er fundet, og om store skatte, som faktisk blev fundet. Og vi skal se, hvordan det i dag er lettere end nogensinde at blive en succesfuld skattejæger – takket være bedre og bedre metaldetektorer og udvikling af dybdegående scanning og radar.

Lad os begynde med en nærmest arkeologisk skattejagt på Seychellerne i Det Indiske Ocean. Her har Wilkins familien i over 70 år jagtet en stor piratskat. Vejen dertil er gået over gamle koder, mystiske tegn i klipperne og uanede mængder af hårdt graveri. Endnu er ikke så meget som en guldmønt blevet afdækket, men John Wilkins er overbevist om, at han er på sporet af en formidabel formue. Han tror, at han er tæt på piraten Olivier L'Assesurs vældige røverbytte til en værdi af måske over fire milliarder kr.

Blad videre, og kom med på eventyr!

Generalsekretæren og den store piratskat

Jørgen Poulsen er tidligere medlem af Folketinget. Han er også tidligere generalsekretær for Dansk Røde Kors. Og så er han tidligere skattejæger. For 50 år siden sejlede han som ung journalist til Seychellerne i Det Indiske Ocean for at være med i jagten på piraten Olivier Levasseurs kolossale skat.

Jagten startede egentlig helt tilbage i 1730 – helt nøjagtigt den 7. juli kl. 17. Og den er stadig i gang.

Den 7. juli 1730 på slaget 17 blev der sat en brat stopper for Olivier Levasseurs røveriske bedrifter. På dette timeslag blev han nemlig hængt på øen Réunion, der ligger nær Madagaskar. Olivier Levasseur havde tilnavnet „La Buse“ (musvågen), hvilket efter nogles mening havde sin rod i hans prominente og næbformede næse. Andre hævdede, at hans hurtige og ubarmhjertige overfald på fredelige handelsskibe var kilden til øgenavnet.

Da løkken blev lagt om halsen på ham, så han vredt ud over tilskuerne. Hængningen af La Buse var noget af et tilløbsstykke, og endnu før hans hænder blev bagbundet, kastede han et stykke pergament ud til hoben.

„Find min skat, den der kan!“ råbte han. Så åbnede faldlemmen sig under La Buse, og

folk kastede sig febrilsk over det sammenkrøllede pergament. Allerede dengang var La Buses skat en legende. Man talte om 200 tons bortgemt guld, masser af smykker og ædelsten samt et kors af massivt guld besat med safirer og en vægt på over 100 kg! Måske den største sørøverskat nogensinde ...

Uheldigvis viste pergamentet sig at rumme en uforståelig tekst skrevet i kode. Og trods mange bestræbelser lykkedes det først 200 år senere at knække koden. Det betød dog ikke, at man herefter kunne spadsere direkte hen og grave den vældige skat op. Den afkodede tekst er nemlig i sig selv en gåde. Fund af andre kodebreve og mystiske helleristninger i klipperne har imidlertid ført til, at skattejægerne har koncentreret opmærksomheden om en mindre kyststrækning på øen Mahé, der er hovedøen i det lille ørige Seychellerne. I 1720'erne tilbragte Olivier Levasseur fire år på Seychellerne, der dengang var ubeboede. Så han har haft både ro og god tid til at begrave sin skat med manér.

Sørøver med format

Olivier Levasseur voksede op i en velhavende borgerfamilie i Calais i 1690'erne. Han fik en glimrende uddannelse, så han var en

I 2017 vendte Jørgen Poulsen tilbage til Wilkins-familien og til skatteudgravningen ved Bel Ombre på Seychellerne. Den store piratskat var endnu ikke fundet, men John Wilkins har ikke opgivet. I mellemtiden prøver han at tjene lidt ekstra ved at promovere skattehullet som en turistattraktion.

både belæst og dannet sørøver. Under den såkaldte „Spanske arvefølgekrig“ fra 1701 til 1714 var Frankrig i krig med England, Holland og Østrig, og den unge Levasseur øjnede en mulighed for at kombinere patriotisme med røvervirksomhed. Han fik et kaperbrev, der gav ham ret til at plyndre fjendens skibe mod at aflevere en del af byttet til den franske krone.

Da krigen sluttede, fortsatte Olivier med sørøveriet – nu dog uden kontrakt. Han satte kursen syd om Afrika og indrettede sin base på øen Sainte-Marie ved Madagaskar. På den tid var hele Madagaskar en sørøverrede, og der boede flere tusinde pirater på øen. Ofrene for deres aktivitet var de mange handelsskibe, der sejlede fra Indien og det fjerne Asien syd om Afrika til Europa.

Olivier Levasseur var dog ikke tilfreds med blot at hugge lidt guldstykker og krydderier fra handelsskibe. Han havde større mål i kikkerten. I april 1721 angreb han den

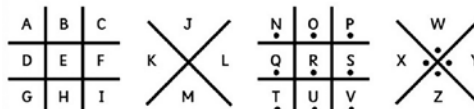
store portugisiske galeon „Nossa Senhora do Cabo“, der var bestykket med ikke mindre end 72 kanoner. Normalt ville ingen fornuftig sørøver gå i lag med sådan en modstander, men den portugisiske galeon var blevet beskadiget under en voldsom storm, og besætningen havde smidt kanonerne overbord for at undgå en kæntring. Besætningen var i fuld gang med at udbedre skaderne, da Levasseurs skib strøg op langs den uheldige portugiser, der lå for anker nær Réunion.

„Nossa Senhora do Cabo“ var på vej mod Europa fra den portugisiske koloni Goa på Indiens vestkyst. Ombord på skibet var bl.a. en styrtende rig hertug og biskoppen af Goa. Og i lasten var der 200 tons guld, mængder af sølv, skrin med diamanter, rubiner og smaragder. Lasten rummede også „Det flammende kors fra Goa“ – et vældigt kors af massivt guld tæt besat med ædelsten og en vægt på over 100 kg. Sørøverne var så overvældede over skattens størrelse,

APRE J ME A UNE PAIRE DE PIVON TIRE SKET
 Z DOEURS QE SE A J TETE CHEVAL F UNE KORT
 F IIT IN SHIEN TEU PRENE A UNE CULLIERE
 DE MIEL LE E FO V TE FOUSS E N FAITE S UNE ONGAT
 METTE ONGAT SUR KE DATAIE DE LA PERTOT OTTOU SN
 V PULE ONGAT OL VS PRENE A Z LE T CASSE
 SUR LE CHEMIN IL FAUT QCEUT TOIT A NOI TIE COUVE
 POUR ENDECGE UNE FEMME DH RENG T VOUS NAVE
 RVA VOUS SERER LA DOBAUC GEA ET POUR VENGRAAI
 ET PORE DINGLE OU EIVI LE TURLORE
 IL J NOUR LAIRE PTER UN CHIEN TURQ UN LE NENDE
 QAMER DE BIEN TE C JE ET SUR R UN VOV LE NQUIL NI
 SEIND FKU UNE FEMMR QI VEUT SE FAIRE DU NH MET SE
 DETE SUD RE DANS DU UI O DU QN DORMIR UN HOMMRE
 SSCFVMM/PL FAUT N RENDRE VIDL QU UN DIF FURQE

Øverst til venstre: Den kodetekst, som Olivier Levasseur kastede fra sig, før han blev hængt. Den er skrevet ved brug af en såkaldt „frimurerkode“, hvor hvert bogstav gengives ud fra sin position i et gitterværk. Koden kan ændres til et utal af varianter ved at bytte rundt på alfabetets bogstaver i gitterværket. Den her viste nøgle er den simplest tænkelige. Øverst til højre ses afkodningen af „La Buse“s pergament. Selv denne klartekst er dog mere eller mindre uforståelig. Så måske er koden alligevel ikke knækket korrekt.

at de i bar befjelpelse eller måske storsind helt undlod at plyndre skibets passagerer og besætning for deres personlige ejendele. Den store skat blev fordelt blandt piraterne, men Olivier Levasseur sikrede sig selvfølgelig hovedparten, som han sejlede væk med mod et ukendt mål.

I 1724 gav den franske regering mulighed for frit lejde til alle sørøvere, der ville lægge deres uheldige livsstil bag sig og blive gode borgere. Levasseur sendte en forhandler til Réunion for at diskutere en overgivelse, men da han fik at vide, at han også skulle aflevere skatten fra den portugisiske galeon, trak han føleren til sig. I årene efter boede han sammen med en gruppe betroede mænd på Mahé, hvor han åbenbart gravede sin skat godt og grundigt ned.

Men i 1730 gik det galt. Olivier Levasseur blev lokket i et baghold og ført til fængslet på Réunion.

Fandt kodetekster i arkivet

Gennem generationer var det kryptiske pergament fra La Buse den eneste nøgle til skattens placering. Men i 1923 fandt en ældre kvinde ved navn Rose Savy nogle underlige billedristninger, der var hugget ind i klipper på Bel Ombre-stranden på Mahé. Ristningerne viste en hund, en slange, en skildpadde, en hest, en flue, to hjerter, et nøglehul, et stirrende øje, en boks, en ung kvindes krop og hovedet af en mand.

Fundet af disse tegninger fik den offentlige notar på Mahé til at spekulere. Han var overbevist om, at sørøvere havde lavet tegningerne, og han gik i arkivet for at se, om han kunne finde noget om, hvor de eventuelt kom fra og deres betydning. Efter lang tids søgen fandt han et testamente fra en Bernardin Nageon de Lestang, der var død i år 1800. I testamentet hævdede han, at han havde fundet en del af Levasseurs skat.

Sammen med testamentet lå der også tre kodetekster og to breve. Det ene brev var til hans nevø:

„Jeg har mistet mange dokumenter under skibbrud. Jeg har også fundet flere skatte, men der er endnu fire at finde. Du kan finde dem og en nøgle til kombinationerne og de andre papirer ...“

Der var også et brev adresseret til Lestangs bror:

„Vores kaptajn blev såret. Han spurgte, om jeg var frimurer, og så gav han mig disse papirer, før han døde. Lov mig, at din ældste søn vil lede efter skatten og indfri mit ønske om, at huset må blive genopbygget.“

Hverken notaren eller Rose Savy blev meget klogere af de gamle dokumenter skrevet i kode, men de gav sig til at undersøge tegningerne på klipperne. Og de gav sig til at grave. Foran stenen med det stirrende øje fandt de to kister med skeletter. De konkluderede, at der var tale om pirater, for ved hvert kranium lå der en guldørenring. Tydeligvis en ørenring af den slags pirater tidligere havde patent på at bære. De fandt også et tredje skelet – dog uden kiste.

I de følgende år blev der gravet en hel del ved klipperne på Bel-Ombre stranden, men intet at betydning dukkede op.

Græsk myte viser vej

Skattejagten på Mahé var gået i hårdknude. Men så i 1949 fik Rose Savy en ny nabo. Han hed Reginald Herbert Cruise Wilkins, og han var egentlig storvildtjæger i Afrika, men en slem omgang malaria havde fået ham til rejse til Seychellerne, så han kunne rekreere sig. Han hørte om skattejagten, og han gik straks i gang med at se, om han kunne bryde kodeteksterne.

Mange år senere skrev han en lang beretning om jagten på Levasseurs skat og hvordan det begyndte med de mystiske kodetekster:

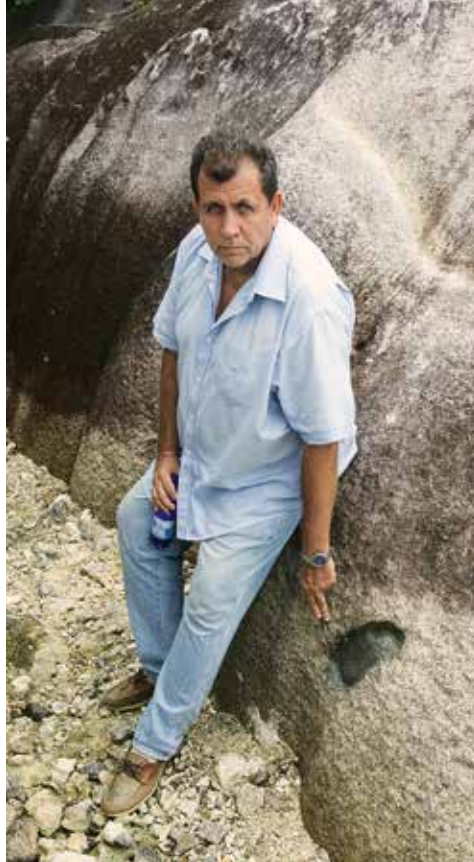
„Da jeg rejste tilbage til Afrika, havde jeg

kodeksterne med mig. Jeg brugte fire måneder på at arbejde med dem, og langsomt lykkedes det mig at finde en rød tråd i tekstene, der var skrevet på fransk. Der var en henvisning til „Salomons nøgle“ (en bog om magi og okkultisme fra omkring år 1500) og en lang tekst om skattens gemmested. Den lange tekst var tydeligvis baseret på den græske myte om Herkules og de 12 opgaver, som han blev pålagt. Jeg blev nu klar over, at jeg var nødt til at forfølge mytens spor for at finde frem til skatten. Olivier Levasseur havde i sandhed været en udspekuleret rad.“

Herkules – eller Herakles, som han egentlig hedder på græsk – var søn af Zeus og havde derfor helt usædvanlige kræfter. Oraklet i Delfi befalede ham, at han skulle adlyde kong Eurystheus, der havde tilranet sig den trone, som egentlig tilhørte Herakles. Og Eurystheus gav Herakles 12 tilsyneladende umulige opgaver. Bl.a. skulle han besejre Amazonerne, muge ud i kong Augias vældige stalde og kæmpe mod den trehovedede Kerberos hund, der bevogter porten til Underverdenen.

Wilkins mente, at kodeteksten henviste til koder og tegn i klipperne ved Bel Ombre. Hvis han fulgte tegnene skridt for skridt, ville de føre ham gennem myten om Herkules 12 arbejder. Når han var nået gennem alle 12, ville han stå ved skatten.

Vejledningen i de kryptiske tekster er omfattende og bestemt ikke let læsning. Der står fx i Wilkins tydning af kodeteksten: „A tilnærmelsesvis D og en klynge fugle udgør to pejlepunkter, der mødes 21 grader syd for indgangen til kanalen. Træk en linje på K for at måle vinklen. Tag en tråd i hånden 38 grader fra slutningen. Hunden er i hjørnet af skjoldet. Tag en rytterske et halvt L bag Q. Smør dig i olie, og gå ned. Ved foden over taget må du have fuld vinkel måling. 29 grader, fire grader, tre grader og 45 grader syd-nord. Ønsker du mere? Tag Q i en vinkel på 62 grader ... for at undgå, at

John Wilkins peger på et fodformet mærke, der er hugget ind i en klippe ved Bel Ombre. Han mener, at foden viser den måleenhed, der skal bruges, når man måler afstande mellem de forskellige markører i klipperne.

en bestemt kvinde giver dig besvær, må du klemme hende.“ Osv. Osv.

Wilkins begyndte at nærstudere klipperne ved Bel Ombre-stranden, og efterhånden fandt han udhuggede figurer, tegn, linjer, kryds og sigtepunkter, som han mente stemte overens med oplysningerne i de snørklede kodetekster. Til sidst stod han foran en kolossal klippe nær havstokken. Han var overbevist om, at skatten lå begravet under klippen, men hvis han prøvede at nå ned til den, ville vand fra havet vælte ind i udgravningen. Skatten var altså beskyttet af Det Indiske Ocean.

Wilkins måtte se i øjnene, at det ville kræve betydelige ressourcer – og mange penge – at forcere den sidste forhindring for

at nå frem til La Buses guld. Han begyndte derfor at lede efter partnere med velspækkede tegneböger.

Og det var her, Jørgen Poulsen kom ind i billedet. Ikke fordi han havde mange penge, dengang han var på Seychellerne i 1968. Men han havde mødt nogle danske rigmænd i Afrika, og de var interesserede i Wilkins projekt.

Skulle sælge aktier i skattejagt

For 50 år siden var Jørgen Poulsen nyudklækket journalist, og som noget af det første i sin karriere tog han på rundrejse i Afrika på motorcykel. Undervejs skrev han artikler og tog billeder til danske aviser og tidsskrifter.

„På et tidspunkt mødte jeg nogle farmere, der fortalte mig om Wilkins skattejagt. Det lød spændende, så jeg fik lyst til at gøre en afstikker til Seychellerne,“ fortæller Jørgen Poulsen.

„Dengang var der ingen lufthavn på Seychellerne, så man kom til øerne ved at sejle med en fragtdamper. Og en aften stod jeg i Mombassa havn på Kenyas kyst, klar til et nyt eventyr.

Før jeg tørnede ind for natten, gik jeg ned i en bar for at få et glas, og her mødte jeg en sømand, som bestyrkede mig i troen på, at det ville være en god idé at tage til Seychellerne.“

„Skal du til Seychellerne, dit heldige asen,“ sagde han. „Derovre kan du købe et helt bundt bananer for fem cent og få en pige for hver banan!“

„Det lød godt. Jeg skulle dog senere erfare, at sømanden havde overdrevet helt vildt. Et bundt bananer kostede 10 cent og ikke fem. Resten var rigtigt nok ...“

Jørgen Poulsen kom til Seychellerne og mødte Reginald Wilkins, der naturligvis var meget interesseret i at komme videre i jagten på guld. Han fortalte indgående om det græske spor, som han havde forfulgt, og

Jørgen Poulsen og John Wilkins studerer en klippe, som – mener Wilkins – igen viser hen mod det egentlige skattedsted.

han lavede en kontrakt med Jørgen, der gav danskeren ret til at skrive om skattejagten samt ret til at sælge aktier i „Seychelles Treasure Expedition“ til 2000 pund sterling pr. aktie.

Det lykkedes dog aldrig for Jørgen at få afsat så meget som én aktie. Men han skrev om skatten på Seychellerne og tjente nye håndører til turen videre rundt i Afrika.

Jagten på piratguldet fortsætter ...

Reginald Wilkins døde i 1977. Men projektet lever stadig. Hans søn, John Cruise Wilkins, har undersøgt hele området ved Bel Ombre strand med jordradar og metaldektektor, og han har sprængt sten væk, som hans far ikke fik gjort kål på. Han har gravet og bygget mure mod havet for at holde vandet ude. Til dato har han dog kun fundet resterne af en gammel forladerpistol, noget kinesisk porcelæn og fragmenter af nogle små metalskulpturer. Der er ikke fundet så meget som et gram guld.

„Vi har brugt utrolige mængder af tid og penge på dette her. Skridt for skridt har jeg fulgt min fars vej gennem klipperne, fra ledetråd til ledetråd. Og vi er nu havnet det

samme sted, hvor min far gav op, nemlig i havstokken. På en eller anden måde fik La Buse begravet sin skat i en grotte under vandspejlet – eller for enden af en tunnel, der starter under vand,“ forklarer John Wilkins, der også mener, at Olivier Levasseur var medlem af et frimureragtigt selskab, som var dannet af en kreds af datidens fremmeste og mest frygtede pirater.

„Når man var medlem af dette hemmelige broderskab, begravede man sin skat på en sådan måde, at andre brødre kunne finde vej til skatten ved at afkode tegnene og markeringerne i klipperne. Man satsede selvfølgelig på, at man selv kunne hente skatten en dag. Men hvis noget gik galt, havde man gennem kodesproget sikret, at kun en ordensbroder kunne finde skatten og nyde godt af den.“

Hvis den store piratskat virkelig findes et sted under klipperne ved Bel Ombre, må der naturligvis også være en skjult bagindgang, der gør det muligt at nå ned til skatten, uden at man skal tømme Det Indiske Ocean først.

Den bagindgang er aldrig fundet. Der er heller ikke hentydninger til den i de ind-

John Wilkins viser bogens forfatter, Klaus Aarsleff, nogle udhuggede mærker i klippen. De danner tydeligvis stjernebilledet Sydkorset. Denne udhugning er igen en vigtig ledetråd for John Wilkins.

huggede spor på klipperne. Måske har piraternes broderskab ligefrem delt en hemmelighed om, hvordan man konstruerer en vandfælde – og hvordan man slipper uden om den.

„Vi har fundet underjordiske tunnelsystemer, og vi har også fulgt dem ned under havets overflade. Men nedstyrtede klipper og indtrængende vand gør det umuligt at følge disse tunneler ret langt,“ fortæller John Wilkins, der til daglig er skolelærer. I weekenderne og ferierne kravler han rundt i klipperne ved Bel Ombre sammen med en kreds af entusiaster og leder efter de 200 tons guld og „Det flammende kors fra Goa.“

Skatkisten og syv krukker med guld

Alle de godt 80.000 indbyggere på øerne i Seychellerne kender naturligvis til Wilkins' lange jagt på den store skat. Og piratguld er noget, man har stor respekt for på de fjerne øer. I tidens løb er der fundet ikke så få skat-

te og guldmønter ved øernes strande, hvor kokospalmerne står tæt.

I starten af 1936 var der fx en plantage-ejer ved navn Jules, der blev styrtende rig ved at fiske en metalkiste op fra lavt vand. En af hans arbejdere havde opdaget en rusten jernkæde, der var boltet fast til en stor sten ved stranden. Kæden førte ud i havet, og Jules fulgte den ud i vandet, hvor han gravede ned i sandet og fandt en tæret metalkiste, der sad fastnaglet til kæden. Han trak kisten op og opdagede, at den var fyldt med guldmønter.

Jørgen Poulsen husker også en herlig historie, han fik fortalt, da han første gang var på Seychellerne:

„Pludselig en dag stak en fattig sømand hovedet indenfor i den fornemme engelske klub, hvor alle øens honoratiores var forsamlede. „Jeg giver drinks til alle!“ råbte sømanden. Og før værten var kommet sig over denne uforkammethed, smed opkomlingen tre guldstykker på disken.

Senere blev sømanden et agtværdigt medlem af klubben. Det viste sig, at han en dag, hvor vejret ikke havde egnet sig for fiskeri, havde givet sig i lag med at fælde nogle træer ved stranden. Så kunne han tjene lidt penge på tømmer i stedet for fisk. Ved et af træerne havde han opdaget en begravet krukke, der var fyldt med guldstykker. Han var nu en rig mand, og mere end det – han fandt nemlig seks andre krukker, der var begravet ved siden af den første.“

Så det er sikkert og vist, at man kan finde guld på Seychellerne.

Muligvis kan man også finde piraten Olivier Levasseurs forsvundne skat. Hans røveri af herlighederne fra det portugisiske skib er veldokumenteret. Det er også givet, at han beholdt løvens del af rovet for sig selv. Og det er sandsynligt, at han skjulte sin skat på

Seychellerne. Fundet af to døde pirater på Bel Ombre-stranden kan også være et vigtigt fingerpeg om, at skatten er i nærheden. Det fortælles, at skrupelløse piratkaptajner gerne tog livet af de mænd, der havde hjulpet med at begrave skatten. På den måde sikrede kaptajnen sig, at kun han selv kendte skattens gemmested. Samtidig var det tanken, at ånderne fra de døde pirater kunne bevogte guldet og skræmme skattejægere bort.

Der skal dog mere end et par ånder til at kyse en moderne skattejæger. Ellers havde Edward Thompson aldrig haft mod til at hente skattene op fra den gamle brønd i mayabyen Chichen Itza, hvor adskillige mennesker i tidens løb er blevet ofret til regnguden Chac. I næste kapitel ser vi nærmere på alt det, som offerbrønden gemte.

Klaus Aarsleff står ved et plumret vandhul i skattefeltet. John Wilkins og hans far har gravet her til en dybde af seks meter, og de har fundet rester af tunnelsystemer – hævder Wilkins. Udgravningen måtte opgives, da Det Indiske Ocean begyndte at vælte ned i hullet.

Offerbrøndens hemmelighed

I 1986 var jeg på rundrejse i Mexico, og ved de gamle mayatempler i Palenque faldt jeg i snak med en ung kvinde fra Boston. Hun hed Judy Thompson, og hun fortalte, at hun var barnebarn af Edward Herbert Thompson, der engang havde været konsul i den mexicanske Yucatan-provins.

„Du har måske hørt om ham?“ spurgte hun.

Selvfølgeren havde jeg det. Edward Thompson er en legende blandt skattejægere. Han kom til Yucatan i slutningen af 1800-tallet, og hele hans storartede eventyr og karriere kom i gang med en startudgift på blot 75 dollars.

75 dollars. Så meget – eller lidt – betalte Edward Thompson nemlig i 1899 for et kolossalt område med junglekrat på Yucatan-halvøen i Mexico. Det var i høj grad en vennepris. En dagløn for en arbejder i USA lå på den tid på mellem en og to dollars. Så Thompson betalte to måneders løn for en hacienda på 300 kvadratkilometer. Med i prisen fulgte endda en ramponeret hovedbygning, og et større kompleks af templer og tilgroede ruiner fra mayafolkets storhedstid.

Det var ruinerne, der interesserede Thompson. Især havde han blikket rettet

mod et stort vandhul, en såkaldt cenote, som lå i utkanten af området med de gamle templer. Han var nemlig overbevist om, at der på bunden af den 60 meter brede og 30 meter dybe cenote ville ligge skatte, som mayaerne for århundreder siden havde ofret til regn- og frugtbarhedsguden Chac. Mayaerne mente, at grotter og dybe vandhuller var indgange til dødsriget Xibalba, og på bunden af cenoten lurede Chac med sin snabelsnude og ventede på offergaver. Thompson havde også en formodning om, at cenoten ville rumme rester af de mennesker, som ifølge overleveringen i tidens løb var blevet ofret til brøndens gud.

Som ung havde han læst den spanske præst Diego de Landas beretning fra det 16. århundrede om mayaernes liv i Yucatan. Præsten kunne med afsky i blækket fortælle om ofring af unge mennesker til den hellige cenote i Chichen Itza. Sammen med ofrene fulgte kostbare gaver ned i dybet.

En følelse af mystik hvilede over stedet ...

Thompson havde også studeret de stemningsfulde tegninger, som kunstneren og arkitekten Frederic Catherwood i 1840'erne lavede af tilgroede templer og pyramider i

Catherwoods romantiske tegning af Tulum-templet, der ligger på Yucatans østkyst. Templet blev brugt af mayaer helt op i det 20. århundrede.

Mellemamerika. Catherwood rejste sammen med forfatteren John Stephens, og en dag i 1842 stod de foran den store offercenote. Stephens skriver:

„Cenoten var den største og vildeste, vi endnu havde set. Her midt i den tætte skov lå den som et stort rundt hul, med lodrette, forrevne sider. Her og der voksede træer ud fra kalkvæggen og bredte deres kroner ud over dybet. Vandet var af en grøn tone. En følelse af mystik hvilede over den gamle brønd. Et sted ved kanten var der rester af en stenstruktur, som sikkert havde været brugt ved ældgamle overtroiske ritualer. Måske var det herfra, menneskeofre var blevet kastet ned i det mørke vand under dem.“

I dag når man frem til cenoten via en lang allé, der forbinder pladsen foran den mægtige Kukulkanpyramide og Krigerenes tempel med det mørkegrønne vand-

hul. Den dybe mystik og junglens stilhed svækkes dog desværre en del her i det 21. århundrede, hvor hærskarer af turister med selfiestænger bølger frem og tilbage mellem de gamle templer og det skumle offerhul.

Det var indlysende for Thompson, at en fantastisk og nærmest uudforsket kultur var gået til grunde i Mellemamerika, og at dens bygningsværker og vigtige relieffer nu lå begravet under junglen i Mexico og Guatemala. Sandsynligvis – mente han – var der tale om en udløber af det gamle sagnland Atlantis. Optændt af begejstring skrev han en artikel om sin teori: „Atlantis. Not a Myth,“ som han fik optaget i tidsskriftet „Popular Science Monthly.“

Et heldigt tilfælde ville, at magtfulde medlemmer af Det Amerikanske Historiske Selskab og Peabody Museum i Boston læste hans artikel. De var imponerede, og de sør-

En stenmosaik af regnguden Chac, der er udstyret med en lille snabel (fra et tempel i Uxmal).

Catherwoods gengivelse af Kukulkanpyramiden i Chichen Itza som den tog sig ud i 1842.

Foto af Kukulkanpyramiden i dag.

gedede for, at den unge Thompson i en alder af blot 28 år blev udnævnt til konsul af USA i Yucatan. I 1885 flyttede Thompson sammen med sin familie til byen Merida, der er Yucatans hovedstad. Herfra kunne han tage på rejser ind i junglen og studere de gamle mayasteder.

Hovedrige sisalbaroner boede dengang i flotte franske palæer langs boulevarderne i Merida. I oplandet var der store plantager med sisal-agaver, og fra deres bladfibre fik man den sisal, der blev anvendt til tovværk i de store sejlskibe. Merida havde nærmest verdensmonopol på sisal, så pengene væltede ind. Det ophørte selvfølgelig brat, da sejlskibene forsvandt – men det er en anden historie.

To kugler af harpiks

Det var i dette selskab af velhavere, at Thompson senere skulle møde den mand, der ejede Chichen Itza. De blev gode venner, og den unge amerikaner fik mulighed for at købe både ruiner, hovedbygning og et stykke jungle på størrelse med Als for ovennævnte 75 dollars. Det kan nævnes, at i dag er Chichen Itza et af de vigtigste turistmål i Mexico. Hver dag besøges stedet af over

Offercenoten i Chichen Itza.

1.000 turister, der hver betaler 13 dollars for at besøge det gamle maya-kompleks.

De første år i Mexico brugte Thompson på ekspeditioner til gamle mayabyer som Palenque, Uxmal, Tulum og Chichen Itza. Han lavede gips- og papmachéaftryk af relieffer og tempelfacader. De aftryk blev sendt til Verdensudstillingen i Chicago i 1895, og her vakte de stor opmærksomhed. En kødmillionær ved navn Allison V. Armour blev så interesseret, at han skrev en rundhåndet check ud til Thompson. Det var denne pengegave, der gjorde det muligt for ham at købe Chichen Itza, og den banede vejen for, at han kunne betale løn til hjælpere og gennemføre opgravningen af den store cenote.

Thompson fik fremstillet en gravko, som han i 1904 stillede op på cenotens bred, på det han antog var det gamle offersted. Gravkoens kæber blev først sænket de 30 meter ned til vandspejlet i cenoten. Herfra var der så yderligere 20 meter ned til bunden af vandhullet. Og bunden bestod i sig selv af

Thompson med sin lille gravko i starten af 1900tallet.